

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Zielona Góra, dnia 15 października 2009 r.

**Pan
Zbigniew Pytko
Przewodniczący Zarządu Fundacji
„Contra Crimen”
w Gorzowie Wielkopolskim**

LZG-410-12-03/2009, P/09/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze skontrolowała Fundację „Contra Crimen” w Gorzowie Wlkp., zwaną dalej „Fundacją”, w zakresie prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji na zadania zlecone podmiotom niezliczonym do sektora finansów publicznych, w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 2.10.2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Przewodniczącemu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Fundacji w zakresie wykorzystania i rozliczania dotacji otrzymanych od Wojewody Lubuskiego w okresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, które nie miały jednak zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność.

W kontrolowanym okresie Fundacja otrzymała na podstawie 3 umów zawartych z Wojewodą Lubuskim w dniu 26.06.2008 r. dotacje na zadania publiczne pn.: *Moja szkoła jest bezpieczna* (145.080 zł), *Ochrona dziedzictwa narodowego* (30.700 zł), *Przemoc w rodzinie* (50.000 zł), realizowane w ramach rządowego programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań *Razem bezpieczniej*, w łącznej kwocie 225.780 zł.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Wszystkie ww. umowy były zawarte na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie² - zwanej dalej „udpp” - i wszystkie były umowami o wsparcie realizacji zadań. Fundacja spełniała wymogi uprawniające do otrzymania dotacji określone w przepisach udpp. Zadania, na które Fundacja otrzymała środki finansowe z budżetu Wojewody Lubuskiego, mieściły się w zakresie jej działalności statutowej. Fundacja oraz jednostka bezpośrednio wykonujące zadania określone w ww. umowach, tj. Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji (KWP) w Gorzowie Wlkp., były przygotowane kadrowo i rzeczowo do realizacji dofinansowywanych zadań.

W czasie kontroli NIK Pan Przewodniczący wprowadził do stosowania od dnia 29.09.2009 r. *Zasady (politykę) rachunkowości Fundacji „Contra Crimen”*, gdyż poprzednia obowiązująca od dnia 1.01.2007 r. była już nieaktualna, m.in. w zakresie sposobu prowadzenia księgowości (w związku z przejściem z ewidencji prowadzonej ręcznie na komputerową) i miejsca przechowywania dokumentacji księgowej (w związku z podpisaniem w dniu 30.07.2009 r. umowy o obsługę finansowo-księgową z biurem usług biegłych rewidentów). Kontrola wykazała, że księga główna Fundacji (prowadzona w 2008 r. ręcznie) nie była opisana (nie była oznaczona nazwą jednostki, dla której księga była prowadzona oraz nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej) oraz, że dowody księgowe dotyczące 3 ww. umów nie były zatwierdzone do wypłaty przez Przewodniczącego Zarządu Fundacji, co było niezgodne, odpowiednio z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³ oraz obowiązującą polityką rachunkowości.

Sprawozdania z realizacji ww. umów Fundacja terminowo przesyłała do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego (LUW) w Gorzowie Wlkp. Dane wykazane w tych sprawozdaniach w zakresie finansowym były zgodne z ewidencją księgową, która była prowadzona odrębnie dla każdego zadania. Analiza zapisów tej ewidencji nie wykazała, aby ten sam dowód księgowy był wykorzystany do rozliczenia więcej niż jednej umowy (zadania), aby rozliczano faktury zapłacone przed podpisaniem umów lub po terminie zakończenia realizacji zadań. Analiza 5 największych wydatków dokonanych w 2008 r. przez Fundację i wykazanych w sprawozdaniach do Wojewody Lubuskiego oraz w ewidencji finansowo-księgowej Fundacji, na łączną kwotę 78.006,14 zł, wykazała, że dokumenty księgowe zostały prawidłowo sporządzone pod względem formalno-rachunkowym i prawidłowo zaksięgowane, stosownie do wymogów określonych w ustawie o rachunkowości. Fundacja prowadziła wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową środków finansowych otrzymanych z LUW na realizację poszczególnych zadań w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Każda faktura

² Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.

³ Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.

była opisana, łącznie z podaniem numeru pozycji kosztorysu danego zadania. Faktury były trwale opisane z podaniem nazwy zadania publicznego, nazwy umowy oraz zapisem: „Płatne ze środków Wojewody Lubuskiego ...”, z podaniem kwoty płatności oraz miejsca zdeponowania zakupionych rzeczy (KWP w Gorzowie Wlkp.) i osobą odpowiedzialną za zdeponowane rzeczy. Przy dokonywaniu ww. zakupów nie stosowano przepisów ustawy o zamówieniach publicznych – na każdej z ww. faktur znajdowały się zapisy: „Zakup wyłączony spod działania Ustawy „Prawo zamówień publicznych” art. 4 p. 8”, w związku z tym, że wartość zamówień nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro. Fundacja cały czas utrzymywała rachunek bankowy, którego była jedynym właścicielem i który służył do rozliczania dotacji otrzymanych od Wojewody Lubuskiego.

Określone w umowach z Wojewodą Lubuskim środki finansowe wydatkowano w całości, zgodnie z wielkościami określonymi w zaktualizowanych kosztorysach, jednak niezgodnie ze zaktualizowanymi harmonogramami. Niezgodne ze zaktualizowanymi harmonogramami były też działania podejmowane przez Fundację dotyczące poszczególnych zadań. Kontrola wykazała bowiem, że wszystkie 3 zaktualizowane harmonogramy złożone w kwietniu 2008 r., w dniu podpisania umów przez Wojewodę Lubuskiego (26.06.2008 r.) były już nieaktualne, gdyż przewidywały wykonywanie poszczególnych działań w marcu, kwietniu i maju 2008 r., tj. w miesiącach poprzedzających podpisanie tych umów. Fundacja realizowała niektóre z tych działań przed podpisaniem umów nie korzystając jednak z dotacji.

NIK negatywnie ocenia terminowość realizacji zadania o największej wartości pn. *Moja szkoła jest bezpieczna*. Zgodnie z umową zadanie to winno być zrealizowane do 28.11.2008 r., tymczasem części tego zadania realizowane były do lutego 2009 r. (działania pn. *Bezpieczna młodość*) i do czerwca 2009 r. (prewencyjny program edukacyjno-wychowawczy *Lupo*). Wydatki z dotacji na realizację tych działań, tj. zakupy materiałów promocyjno-informacyjnych i nagród dla laureatów konkursów oraz turniejów, zrealizowano wprawdzie w terminie umownym, jednak materiały te zostały zdeponowane w siedzibie Fundacji i przekazane adresatom działań dopiero w 2009 r. Zatem, w terminie umownym, nie uzyskano założonych w ofercie efektów rzeczowych, tj. odpowiedniej liczby dzieci i młodzieży uczestniczącej w programach. Przyczyną niezakończenia tych działań w terminie umownym, wg złożonych wyjaśnień, było podpisanie przez Wojewodę Lubuskiego umowy w dniu 26.06.2008 r., co spowodowało, iż realizację większości działań można było rozpocząć od nowego roku szkolnego, tj. od 1 września 2008 r.

Opóźnieniem w podpisaniu umowy tłumaczono też niepełne wykonanie zadania pn. *Ochrona dziedzictwa narodowego*. W związku z późniejszym niż planowano zakupem

urządzeń do znakowania ruchomych obiektów zabytkowych i urządzeń pomocniczych wykonano oznakowania tylko 300 obiektów, zamiast założonych w ofercie 1.000.

W sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania pn. *Moja szkoła jest bezpieczna* nieprawidłowo przedstawiono Wojewodzie dane o efektach rzeczowych zrealizowanego zadania. I tak np. w zakresie programu *Lupo* (działanie 3 – Przygotowanie Wojewódzkiego Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie dla uczniów klas V-VI szkół podstawowych) w sprawozdaniu zapisano, iż działanie to będzie dopiero zrealizowane w całości w okresie marzec-kwiecień 2009 r. i jednocześnie w ww. sprawozdaniu zapisano, iż zrealizowano to działanie, którym objęto 15 tys. uczniów. W przypadku innych programów (np. programu *Bezpieczne gimnazjum*, *Gimbus Patrol*) wykazywano dane o liczbie uczestników, nie dysponując dokumentami źródłowymi o liczbie osób objętych programami. I tak np. w odniesieniu do programu *Bezpieczne gimnazjum* podano nieprawdziwe dane, że programem objęto około 108 tys. gimnazjalistów, tj. więcej niż wynosi liczba uczniów klas I-III gimnazjów w województwie lubuskim. Natomiast w opracowaniu Wydziału Prewencji KWP w Gorzowie Wlkp. z 2008 r. pn. *Program prewencyjny „Bezpieczne Gimnazjum”*, iż program ten jest realizowany w województwie lubuskim przez KWP w Gorzowie Wlkp., komendy powiatowe/miejskie Policji w 77 gimnazjach i obejmuje ponad 13 tys. gimnazjalistów województwa lubuskiego. Podawanie w sprawozdaniu nierzetelnych danych Wiceprzewodniczący Zarządu Fundacji [...] ⁴ tłumaczył przeoczeniem lub pomyłką.

Kontrola wykazała również, że w 7 spośród 11 sprawdzonych publikacji i materiałów informacyjnych (m.in. gadżety odblaskowe, koszulki, kubki) wydawanych przez Fundację nie zamieszczono informacji o dofinansowaniu realizacji zadań przez Wojewodę Lubuskiego, pomimo takiego obowiązku wynikającego z ww. umów. Brak tych informacji Wiceprzewodniczący Zarządu Fundacji [...] ⁵ tłumaczył względami oszczędnościowymi, gdyż według niego rezygnacja z nich umożliwiała wydrukowanie większej liczby tych materiałów.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, oraz uwzględniając działania podjęte podczas kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Określanie w zaktualizowanych harmonogramach zadań publicznych realnych terminów planowanych działań oraz przestrzeganie terminów realizacji zadań określonych w umowach.

⁴ Usunięto na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej – prywatność osoby fizycznej.

⁵ Usunięto na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej – prywatność osoby fizycznej.

2. Ewidencjonowanie zakresu rzeczowego realizowanych zadań i dokładne ich przedstawianie w sprawozdaniach końcowych przekazywanych Wojewodzie.
3. Realizację postanowień umownych dotyczących podawania przez Fundację do wiadomości publicznej informacji w publikacjach oraz swoich materiałach informacyjnych o dofinansowywaniu zadań publicznych przez Wojewodę Lubuskiego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Przewodniczącego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie ich rozpatrzenia.

Otrzymują:

1. adresat
2. Depart. Adm. Publ. NIK w Warszawie
3. aa